

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas orgāns

PADOMJU KULDĪGA

IZNAK TRIS REIZES NEDELĀ
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā № 19
Tālraksts № 105
Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 108 (1997)

Piektdien, 1957. g. 13. septembrī

13. gads

Pavasara sējai vajadzīgā augsne jāapar rudenī

Iepriekšējo gadu pieredze kolchozos pierādījusi, ka pavasara arumā sētās laukaugu kultūras dod dažkārt pat uz pusi mazākas ražas nekā rudenī aparajos laukos. Tāpēc pašreiz, kad ikviens kolchoza, mašīnu un traktoru staciju laudis cīnās, lai no katra hektara aramzemes iegūtu vairāk labības, kartupeļu, cukurbiešu un citas lauksaimniecības kultūras, rudens aršanai ir sevišķi liela nozīme.

Nedrīkst aizmirst arī to, ka rudenī aparā zeme dod iespēju īsākos termiņos pavasarī apsēt, kam, bez šaubām, ir izšķiroša nozīme labu ražu izaudzēšanā.

Pašreiz kolchozos ziemāji jau ievākti. Daudzos ievākti arī vairogi vasarā. Tātad nav nekāda iemesla kavēties ar zemes aparšanu. Šis darbs jāpabeidzina jo sevišķi tāpēc, ka, testējoties lietainam laikam, aršana būs apgrūtināta, pat neiespējama. Vispirms jāuzar zemākās un mitrākās vietas, bet, pēc tam sausākās. Tas dos iespēju aparāt visus laukus.

Izšķiroša loma rudens aršanā ir mašīnu un traktoru stacijām. Tām ar savu spēcīgo tehniku jāuzar viss lielākais vairogs no rudenī uzaramās platības. Tas nozīmē, ka jau šodien visi tie traktori, kas nav aizņemti ziemāju sējā un kulšanā, jānodarbinā rudens aršanā. Pareizi dara tajos kolchozos, kur dienā ziemāju sējā nodarbinātos traktoristus nodarbinā ar aršanu. Šādā veidā darbs organizēts lauksaimniecības arteļos „Kopdarbība”, „Brīvais ceļš” un dažos citos. Par šī pasākuma lietderību liecina tas, ka kolchozā „Kopdarbība” mehanizatori paspējuši vienlaikus pabeigt ziemāju sējā un uzarāt vairāk nekā 60 ha rugaines. 80 ha rugaines uzarts kolchozā „Brīvība”, bet 150 ha — „Uzvarā”.

Vairāk nekā puse graudaugu ievākts šķūņos lauksaimniecības arteļos „Boļševiks”, Ždanova vārdā nosauktajā, Leņina vārdā nosauktajā, Raiņa vārdā nosauktajā, bet līdz 10. septembrim rugaines aršana šeit nebija uzsākta. Protams, ka vilcināšanos šeit nekādi objektīvi apstākļi nevar attaisnot, jo arī šajos kolchozos ir tehnika, tikai tā prasmi jāizmanto.

Pilnīgi nevieta ir aizbīdīšanās ar to, ka lauki vispirms jānogana, jo tāda rīcība var novest vienīgi pie tā, ka lauki paliks neuzarti. Zeme rudenī jāapar labi. Tāpēc jau tagad jāzin, kādai kulturai lauks gatavojams un atkarībā no tā jāuzar.

Brigadieriem un lauksaimniecības speciālistiem jāseko, kā laukus apar, lai nepaliktu neaparti lauku stūri. Ja stūrus nevar uzarāt ar traktoriem, tie jāuzar ar zirgiem. To nedarot, paliek ne tikai neizmantota zeme, bet rodas nezāļu un kaitēkļu pērkli.

Lielāko platību rudens aruma, protams, uzars mehanizatori. Tomēr palauties tikai uz MTS spēkiem būtu nepareizi. Tāpēc tūlīt pēc graudaugu ievākšanas visos kolchozos jāizrauga arī ar zirgiem. Šeit laba pieredze ir kolchozā „Uzvarā”, kur katru rudenī bez traktoriem aršanā iesaista desmitiem arāju ar zirgiem un līdz ar to augsnes uzarsana rudenī grūtības nerada.

Saprātīgi un pilnīgi izmantojot tehniku un zirgu spēku, ir iespējas aparāt visus pavasara sējai vajadzīgos tīrumus. Un tas arī jāizdara.

Ventspils un Kuldīgas rajonu socialistiskā sacensība

Līdz šā gada 10. septembrim Ventspils un Kuldīgas rajona kolchozi ražas novākšanā guvuši šādus rezultātus:

	Ventspils rajons	Kuldīgas rajons
Nopļauti graudaugi (proc.)	97	89
Sagatavota skābarība (proc.)	26	15,5
Apsēti ziemāji (proc.)	36	54,1

Steidz kartupeļu novākšanu

Kolchozā „Imanta” turpinā kartupeļu novākšanu. Dienā novāc 20—30 t kartupeļu. Kolhoznieces Michalovska, Kola un citas dienā salasa vairāk nekā tonnu kartupeļu.

Novāktos kartupeļus tūlīt pārslasa Vārnes 7-gadīgās skolas skolnieki. Ap 40 skolnie-

ku dažās dienās pārslasījuši 50 t kartupeļu.

Trešdien un ceturtdien rīkoja kartupeļu novākšanas talku, kurā piedalījās kanto- ra darbinieki, agronomi, zootehniķi un citi.

Pavisam kolchozā novākti 9 ha kartupeļu.

R. Upsala

Uzarts 150 ha rugaines

Kolchozā „Uzvara” visvairāk rugaines uzarts sestajā brigādē — 60 ha. Vairāk desmit hektaru augsnes uzarts arī piekajā brigādē. Kolchozā no 400 ha rudenī uzaramās platības uzarti 150 ha.

Rugājus ar mehanizatori bb. Rudovics un Dārziņš. Ar spēcīgo kāpurķēžu traktoru

DT-54 viņi mainā uzar vairāk nekā 5 ha. Traktorists b. Zernevis strādā ar U-2. Arī viņš dienā uzar vairākus ha.

Tikko kolhoznieki pabeigs ziemāju sējā, aršanā katru dienu izmantos 3 kāpurķēžu un ritenraktoru.

R. Veldze

Pārskats
par ziemāju sējas un
graudaugu novākšanas gaitu
rajona kolchozos uz 1957. g.
10. septembri

Kolchozs	Apsēti ziemāji proc. no plāna	Ievākta skausu graudaugu proc. no plāna
„Kopdarbība”	105	49,5
„Abava”	100	90,9
„Traktorists”	86,7	87,8
„Spars”	83,3	52,5
„Komunars”	78,4	84,1
Ždanova v. n.	77,1	79,3
„Kurzeme”	73,7	51,1
Leņina v. n.	72,0	52,9
„Venta”	70,4	80,5
„Padomju Latvija”	65,6	95,0
„Boļševiks”	65,2	88,6
„Imanta”	65,0	67,5
„Proletarietis”	62,5	82,6
„Sarkanā zvaigzne”	57,1	88,4
„Jaunā gvarde”	57,1	68,2
„Brīvais ceļš”	55,6	84,8
„Komunisma ceļš”	50,0	59,4
„Latvijas strēlnieks”	46,1	69,3
Lisenko v. n.	44,4	60,4
Micurina v. n.	44,3	65,7
„Uzvaras karogs”	42,0	55,3
„Leņina ceļš”	41,7	56,1
„Brīvība”	41,0	80,8
„Aktīvais”	39,1	73,9
Kārļa Marksa v. n.	35,8	55,6
„Dzintars”	35,7	54,5
„Uzvara”	33,3	86,0
Raiņa v. n.	27,8	79,5
„Cīņa”	26,7	45,6
„Socialisma ceļš”	21,1	35,0
„Sarkanais karogs”	15,8	77,1
„Grauds”	15,0	83,0

SEKOT LABĀKO PIEMĒRAM

Nesen partijas Kuldīgas MTS pirmorganizācijas atklātā sapulcē apsprieda sacensības rezultātus ar Kabiles MTS un starp atsevišķām traktoru brigādēm.

Darba rezultāti liecina, ka daudzi mūsu MTS mehanizatori ne brīdi nav aizmirsuši uzņemties saistības, darījuši visu iespējamo, lai tās godam izpildītu. Tā 12. traktoru brigade (brigadieris Voldemars Vaivads) kolchozā „Sarkanā zvaigzne” gada uzdevumu, rēķinot mīkstā arumā, izpildījusi par 113 procentiem. Šīs pašas brigades traktorists Ādams Birze savas saistības izpildījis par 131 procentu, Pēteris Lapsa — par 127 procentiem.

Daudz teicamu darba darīta arī citās traktoru brigādēs. Piemēram, Kristaps Gebauers ar traktoru HTZ-7 uzņemtais saistības izpildījis jau par 137 procentiem. Traktorists Ivans Tkačenko ar traktoru KD-35 uzdevumu veicis par

115 procentiem. Tādu traktoru mums ir vairāk.

Diemžēl, aiz šiem darba pirmrindniekiem slēpjas mehanizatori, kas nedara godu mūsu MTS. Lūk, naktī no 5. uz 6. septembri 14. traktoru brigades traktoristi Kristis Zemturis ar Antonu Škaparu tanī vietā, lai strādātu līdz pulksten astoņiem atstāja traktoru un aizgāja gulēt jau pēc pulksten četriem.

Līdzīgi naktī no 9. uz 10. septembri rīkojās traktorists Aivars Lapiņš. Viņš četras stundas pirms maiņas atstāja traktoru pie šķūņa un pats atpūtās miezu pantā. Tā, protams, var rīkoties cilvēki, kam nerūp saistību izpilde, kas neuztraucas par to, ka Kabiles MTS mums aizsteidzas priekšā. Šo ļaunu bezatbildīgo rīcību attiecīgi novērtēsim.

Atpaliek arī 8. traktoru brigade (brigadieris Pēteris Certuks), kas gada uzdevumu veikusi tikai par 55 procentiem un 9. bri-

gade (brigadieris Uldriķis Galbāliņš) gada plānu izpildījusi par 61 procentu. Tas tāpēc, ka abi šie brigadieru nepietiekami rūpējas par traktoru labāku izmantošanu, par to izvietošanu vienā vai otrā darba iecirknī.

Lai stimulētu mehanizatoru sacensību partijas un arodbiedrības organizācija katru mēnesi izskata traktoru brigāžu sacensības rezultātus un katru dekadē — kombainieru sacensību. Uzvarētāji sacensībā saņem ceļojos sarkanos vimpeļus. Pirmās un otrās vietas ieguvēji — kombainieri un traktori — saņem grāmatas, bet tie mehanizatori, kuri trīs mēnešus pēc kārtas paturēs ceļojos vimpeļi, saņem bez maksas trīs mēnešus vērtīgus žurnālus. Sacensības rezultātus publicējam „Cīņas lapās”, kuras izsūtām uz traktoru brigādēm.

Apspiežot socialistiskās sacensības rezultātus, partijas sapulcē pamatoti tika atzīmēti sacensības gaitā pieļautie trūkumi. Maz līdz šim popularizēta labāko traktoru, brigadieru, kombainieru pieredze „Cīņas lapās”, neregulāri veikta sacensības rezultātu pārbaude ar kaimiņiem — Kabiles MTS mehanizatoriem. Neesam pārpēmuši viņu darba labāko pieredzi, metodes. Šī trūkuma novēršanai esam paredzējuši pasākumus.

Pašreiz mehanizatoru svarīgākais uzdevums kolchozos: labāk izmantot kombainus, lai novāktu pēdējos hektarus labības, ātrāk apsēt ziemājus, arvien plašāk izvērst rugāju aršanu. Lai šos darbus veiktu, nedrīkstam pieļaut paviršību, bezatbildību, katram mehanizatoram jāstrādā tā, kā savus uzdevumus veic mūsu pirmrindas laudis.

A. Megnis,
partijas pirmorganizācijas
sekretārs Kuldīgas MTS

Kabiles un Kuldīgas MTS socialistiskās sacensības rezultāti

uz šā gada 10. septembri

Gada plāna izpilde	Kabiles MTS	Kuldīgas MTS
(proc.)	76,2	71,3

Traktoru brigāžu sacensības priekšgalā:

6. brigade (brig. b. Rubenis, Kabiles MTS) gada plānu izpildījusi par 155,4 proc.

12. brigade (brig. b. Vaivads, Kuldīgas MTS) gada plānu izpildījusi par 113,1 proc.

7. brigade (brig. b. Bižņa, Kabiles MTS) gada plānu izpildījusi par 108,7 proc.

6. brigade (brig. b. Freibergs Kuldīgas MTS) gada plānu izpildījusi par 101,3 proc.

Latvijas KP Kuldīgas rajona komitejas biroja un Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas

LEMMUMS № 13

Par socialistiskās sacensības rezultātiem rajonā 1957. gada augusta mēnesī

Latvijas KP Kuldīgas rajona komitejas birojs un Kuldīgas rajona Darbaļaužu deputātu padomes izpildu komiteja nolēma:

1. Ņemot vērā lielāko pieaugumu lopkopības produktu ražošanā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona kolchozam lopkopībā” — Kuldīgas MTS zonas kolchozam „Traktorists” (priekšsēdētājs Voldemars Leimanis). Kolchozs uz š. g. 1. septembri ieguvis uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes 120 cēt piena, vai par 2 cēt vairāk nekā tānī pašā laikā pagājušā gadā, 14,4 cēt cūkgaļas uz 100 ha aramzemes un 5550 olas uz 100 ha graudaugu sējumu.

2. Par lielāko piena izslaukuma pieaugumu, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai liellopu fermai” — Kuldīgas MTS zonas Lisenko vārdā nosauktā kolchoza (priekšsēdētājs Gunars Garokalns) liellopu fermai. Kolchoza lopkopes slaucējas uz š. g. 1. septembri izslaukušas no vienas govys 1607 kg piena, panākot pieaugumu, salīdzinot ar to pašu periodu 1956. gadā, par 521 kg un ražojot uz 100 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes 146,6 cēt piena.

3. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai cūku fermai” — Kables MTS zonas kolchoza „Imanta” (priekšsēdētājs Arnolds Zandmans) cūku fermai. Kolchoza cūkkopji uz šā gada 1. septembri ražojuši 17,7 cēt cūkgaļas uz 100 ha aramzemes, noņemot 766 bekuncūkas.

4. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai putnu fermai” — Kables MTS zonas kolchoza „Dzimtene” (priekšsēdētājs Krišs Plīts)

putnu fermai. Kolchozā uz š. g. 1. septembri iegūtas 10800 olas uz 100 ha graudaugu sējumu. No 244 dējējvistām iegūtas caurmērā 111 olas no katras.

5. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona slaucējai” — Kuldīgas MTS zonas Lisenko v. nos. kolchoza lopkopei slaucējai — Olgai Kleistrovai, kura uz š. g. 1. septembri no 14 savas grupas govīm izslaukusi no katras caurmērā 2470 kg piena.

6. Piešķirt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona teļu kopējai” — Kuldīgas MTS zonas Lisenko v. nos. kolchoza teļu kopējai Olgai Raševicai, kura, kopjot 34 teļus, uz š. g. 1. septembri panākusi diennakts dzīvsvāra pieaugumu 671 gramu.

7. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona cūkkopei” — Kuldīgas MTS zonas Lisenko v. nos. kolchoza cūkkopei Helenai Paņķo, kura uz š. g. 1. septembri no 22 sivēnu mātēm ieguvusi 18,3 sivēnus no katras.

8. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajai bekuncūku audzētājai” — Kuldīgas MTS zonas kolchoza „Boļševiks” bekuncūku audzētājai — Elizabetei Goldmanei, kura, kopjot 32 bekuncūkas 4–5 mēnešu vecumā, uz š. g. 1. septembri panākusi caurmēra diennakts dzīvsvāra pieaugumu 890 gramus.

9. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona putnkopei” — Kables MTS zonas kolchoza „Venta” putnkopei Ellai Kārklīnai, kura kopjot 160 dējējvistas uz š. g. 1. septembri ieguvusi 138 olas no katras. Augusta mēnesī iegūtas caurmērā 13 olas no katras dējējvistas.

10. Atstāt ceļojošo sarkano

karodziņu „Labākajam rajona aitkopei” — Kables MTS zonas kolchoza „Uzvara” aitkopei Annai Valdmanei, kura, kopjot 166 aitas, ieguvusi 1,34 kg vilnas no katras.

11. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona traktoristam” — Kables MTS traktoristam Eduardam Veisbergam, kurš, strādājot ar traktoru DT-54, uz š. g. 1. septembri gada plānu izpildījis par 178 procentiem.

12. Piešķirt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam rajona kombainierim” — Kables MTS kombainierim Harijam Immermanim, kurš uz š. g. 1. septembri gada plānu izpildījis par 89 procentiem.

13. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam padomju saimniecības „Vārme” slaucējai” — Jūlijai Blītei, kura no 13 kopšanā esošajām govīm uz š. g. 1. septembri ieguvusi 3263 kg piena no katras un augusta mēnesī 520 kg piena no katras govys.

14. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam padomju saimniecības „Vārme” cūkkopējam” — Michailam Mačanam, kurš, kopjot 120 barojamās cūkas, uz š. g. 1. septembri panācis caurmēra diennakts dzīvsvāra pieaugumu 550 gramus.

15. Atstāt ceļojošo sarkano karodziņu „Labākajam padomju saimniecības „Vārme” traktoristam” — Žanim Zvirbulim, kurš, strādājot uz traktora DT-54, šī gada plānu izpildījis par 73,7 procentiem.

P. Liepa,
Kuldīgas rajona Darbaļaužu
deputātu padomes izpildu
komitejas priekšsēdētājs

V. Blūms,
LKP Kuldīgas rajona komitejas
sekretārs

Mūsu republikā

Jauna ķieģeļnīca Viļānu rajonā

Viļānu rajona Lauzenieku ciemā uzcelta jauna ķieģeļnīca. Tā jau sākusi dot produkciju. Pašlaik ceļ dzīvojamās mājas strādniekiem un saimniecības ēkas.

Jaunā uzņēmuma jauda ir 5 miljoni ķieģeļu sezonā. Tā ir jau trešā ķieģeļnīca, kas rajonā uzcelta pēdējos gados.

Plaši pasākumi būvniecībā

Abrenes rajonā plaši izvēsta dzīvojamo māju, kā arī kultūras un saimniecības ēku celtniecība. Stipri paplašinās Viduču, Upītes un Briežu 7-gadīgās skolas. Tuvojas nobeigumam Viļakas vidusskolas politehniskās darbnīcas ēkas būvdarbi.

Sekmīgi rit celtniecība arī rajona kolchozos un padomju saimniecībās. Tikai padomju saimniecībā „Abrene” vien ir 30 būvobjekti: kūti, garaža, klētis un dzīvojamās mājas.

Jauni dzīvokļi

Ventspils zivju konservu kombinātā šogad nodoti ekspluatācijā 3.600 kvadrātmētri apdzīvojamās platības. Līdz

Oktobra 40. gadadienai uz jauniem dzīvokļiem pārcelsies vēl 9 uzņēmuma strādnieku un kalpotāju ģimenes.

40 tūkstoš olu

Slavējamus panākumus darbā guvuši Bauskas rajona Leņina vārdā nosauktā lauksaimniecības arteļa putnkopji. Kolchoza vistu fermā ir vairāk nekā 2.000 dējējvistu un daudz jaunputnu. Septiņos mēnešos šeit uz katriem 100 hektariem graudaugu sējumu iegūts 40 tūkstoš olu. Kolchozs nodevis un pārdevis valstij gandrīz ceturtdaļmiljona olu.

Ceļ dzīvojamās mājas

Valmierā, pilsētas pomalēs, ceļ apmēram 250 jaunas dzīvojamās mājas. Tās būvē rajona centra strādnieki un kalpotāji, izmantojot savus personiskos ietaupījumus un valsts piešķirto aizdevumu. 60 mājas pabeigs celt līdz Lielā Oktobra 40. gadadienai. (LTA)

LIELĀ OKTOBRA 40. GADADIENU SAGAI DOT

Sacensības

pirmajās rindās

Gatavojoties Lielās Oktobra socialistiskās revolūcijas 40. gadadienas atzīmēšanai, panākumus ražošanā gūst finieru rūpnīcas „Vulkans” kolektīvs. Pirms termiņa tas izpildīja astoņu mēnešu uzdevumu, un augusta plānu veica par 117,4 procentiem.

Pirmsoktobra socialistiskajā sacensībā rūpnīcā izvirzījušies daudzi teicami sava darba darītāji. Lūk, elektrokara vadītājs Jānis Arājs.

— Viņš ir viens no apzinīgākajiem rūpnīcas strādniekiem, — saka galdnieku plašu cecha priekšnieks b. Gailis.

— Biedrs Arājs regulāri savu dienas uzdevumu veic par 200 procentiem. Kā viņš to panāk?

— Galvenokārt ar to, ka prasmīgi organizē savu dar-

Uzņēmumā: elektrokara vadītājs Jānis Arājs darbā.

Uzņēmumā: galdnieki Volde-mars Upenieks (no kreisās), Jānis Drozdovskis un Jāzeps Teivāns pārbauda garderobes skapīti pirms nodošanas noliktavā.

bu, — saka b. Gailis. — Nekad viņš neizdara nevienu lieku braucienu. Ja aizved kravu uz vienu vietu, tad nekad nebrauc atpakaļ tukšā, bet ar kravu. Tādēļ arī maiņā paredzēto 40 km vietā regulāri pārvadā 80 km materiālu.

Biedrs Arājs nepārtraukti domā par to, kā atvieglot cilvēku roku darbu, paaugstināt darba ražīgumu. Šogad viņš iesniedzis 5 racionalizācijas priekšlikumus. Tie visi ieviesti ražošanā.

Daudz atzinīgu vārdu rūpnīcā nākas dzirdēt par b. Freimaņa vadīto galdnieku brigādi. Jau kopš šā gada marta brigade 6 cilvēku sastāvā sāka ražot jaunu produkciju — garderobes skapīšus. Galdnieki Volde-

mars Upenieks, Jānis Drozdovskis, Jāzeps Teivāns un citi regulāri savu darba uzdevumu ik dienas veic par 160 procentiem. Katru mēnesi vidēji viņi patērētajiem nodod 48 glītus garderobes skapīšus.

— Bet pēc maiņas mēs palīdzam rūpnīcas strādniekiem, kas ceļ individualās ģimenes mājas, saka Teivāns. — Ar rūpnīcas administrācijas atbalstu mēs viņiem pagatavojam jaunajām mājām logus, durvis un citu nepieciešamo.

Daudz rūpnīcā ir darba pirmrindnieku, neiespējami viņus visus nosaukt. Tā ir droša garantija, ka saistības par godu Oktobra svētkiem kolektīvs izpildīs.

V. Zile

Brālīgajās republikās

Sienu izkaltē 7—8 minūtēs

Igaunijas PSR Lopkopības un veterinārijas zinātniski pētnieciskā instituta mehanizācijas nodaļas darbinieki konstruējuši vērtīgu agregātu — konveijera sienu kalti. Tā ir vienīgā šāda veida mašīna Padomju Savienībā. Jaunā mašīna sastāv no transportiera un kurtuves.

Kaltes jauda ir caurmērā 120 kg siena stundā. Zāle izžūst jau 7—8 minūtēs. Siens

saglabā zaļo krāsu un augstu barības vielu saturu, jo kaltējot to zudumi nepārsniedz 5—10 procentus, kamēr parasti tie sastāda 20—50 procentus. Tas nozīmē, ka šāds siens labi aizstāj pirkto spēkbarību.

Izmantojot šādu kalti, sienu var plaut neatkarīgi no laika apstākļiem tad, kad zālē ir visvairāk barības vielu.

(ETA-LTA)

MUMS RAKSTA

Nerūpējas par dzīves apstākļu uzlabošanu

Strādāju Ždanova vārdā nosauktajā kolchozā par kalēju. Kolehoza dzīvoklis, kur ar ģimeni apdzīvoju, nav piemērots — viena maza istabiņa, kas reizē ir arī virtuve. Istabas sienas mitras un apelējušas. Plīts nevelk, jo ir bojāts dūmvads. Lietainās dienās istabā ieplūst ūdens caur griestiem, jo jumts caurs. Es-

mu vairākkārt lūdzis palīdzību arteļa valdei, bet bez panākumiem. Ilgāk šajā dzīvoklī nav iespējams dzīvot, jo ģimenē ir divi mazi bērni.

J. Dīmanis

Redakcijas piezīme. Kā redzams, Ždanova vārdā nosauktā kolchoza valde nav sadzirdējusi rajona Darbaļaužu deputātu padomes sesijas lēmumu par lauku darbaļaužu dzīves apstākļu uzlabošanu.

Rendā nav zobārsta

Mums, rendniekiem, lielas neērtības sagādā tas, ka Rendā nav zobārsta. Jābūt katru reizi vesela diena, lai apmeklētu zobārstu Kuldīgā, Sabīlē vai Stendē. Bijām ļoti apmierināti, kad pie mums reizi nedēļā ieradās zobārste no Kuldīgas, bet tagad vairs nebrauc. Jau pagājušajā ziemā pie mums ieradās bijušais rajona veselības aizsar-

dzības nodaļas pārstāve un apgalvoja, ka Rendā zobārsts esot iedalīts. Taču līdz šim vēl viņu neesam sagaidījuši.

Ne vienmēr ir iespējams apmeklēt zobārstus Kuldīgā un citos rajonos, tāpēc ļoti nepieciešami, lai rajona veselības aizsardzības iestādes parūpētos par to, lai arī Rendā būtu zobārsts.

A. Pārsla

Tikai solījumi

Lauksaimniecības arteli „Uzvaras karogs” cūku novietnē „Rozēni” nepieciešams lielāks remonts. Kūti apstākļi nav piemēroti cūku turēšanai, kas ir par iemeslu sivēnu slimīšanai. Izremontēt cūku novietni valdes priekšsēdētājs b. Nikandrovs sola jau kopš pavasara, bet tas arī ir viss. Jau trešo gadu pie novietnes

būvē aku, bet nav garantijas, ka tā šogad būs izmantojama. Pēc ūdens novietnes vajadzībām jābrauc vairāki kilometri uz Kabili.

Tuvojas ziema, tāpēc „Rozēni” novietnes lopkopji pamatoti prasa, lai valde beidzot no vārdiem pāriet pie darbiem.

K. Asums

PA LAIKRAKSTĀ IEVIETOTO MATERIALU PĒDĀM

„Anekdotiski notikumi”

Ar šādu virsrakstu mūsu laikraksta 2. augusta numurā „Kritikas gaismā” bija ievietots kritisks materials par to, ka Komunālo uzņēmumu kantora vīriešu frizētāvās frizieri

nespēj apkalpot klientus.

Komunālo uzņēmumu kantora pārvaldnieks b. Kovallans ziņo redakcijai, ka tagad darbā no jauna pieņemti 2 frizieri un 2 mācekļi.

Kad kulturmasu darbs

ATSTĀTS PAŠPLŪSMĀI

Neliels, bet gaumīgi iekārtots ir rajona Rūpniecības kombināta sarkanais stūris. Sienas rotā lozungi, uz galda — jaunākie laikraksti. Lieli skapji pilni ar grāmatām. Muzikā cīnītāju vajadzībām šeit novietotas klavieres. Liekas, Rūpniecības kombināta sarkanajā stūrī ir gandrīz viss, lai tur patikami pavadītu brīvo laiku, organizētu mākslinieciskās pašdarbības pulciņu nodarbības, dažādas spēles utt.

— Nevien te nenāk, neko neorganizē, — vienbalsīgi apļiecina vairākas Rūpniecības kombināta darbinieces.

Izrādās, ka Rūpniecības kombināta jau ilgāku laiku vairs nedarbojas nevienas mākslinieciskās pašdarbības kolektīvs. Laikā, kad mūsu rajona pilsētas un lauku mākslinieciskās pašdarbības pulciņi rosiģi gatavojas festivala sariņojumiem, arī Rūpniecības kombināta ļaudis vēlējas iestudēt lugu. Izraudzījās lugu „Ziepju burbulu bruņinieki”, notika dažādi mēģinājumi, b. Mednis par režijas vadīšanu pat saņēma ap 200 rubļu no

vietējās komitejas kases, bet... lugu izrādīt nevarēja, jo tā nebija sagatavota. Tā arī Rūpniecības kombināta dramatiskais kolektīvs festivala sariņojumiem neko nedeķa.

Rūpniecības kombināta strādā ap 800 cilvēku, no tiem ap 200 — pilsētā. Pie tam šeit ir komjaunatnes organizācija ar vairāk nekā 20 biedriem, daudz jauniešu. Kas gan kāvē izvērst plašu mākslinieciskās pašdarbības pulciņu darbu?

Pirms apvienošanās ar Rūpniecības kombinātu daudzveida ražošanas arteļa „Venta” dramatisks kolektīvs, repertuārā bija A. Grigula vairākcēlienu luga „Profesors iekārtojas”. To izrādīja vairākas pilsētās, ieguva samērā lielus naudas līdzekļus. Taču beigās izrādījās, ka par izrādēm iegūtā nauda nav visiem maksāta bankā, bet izsaimniekota. Kaut gan kolektīvs to labi zina, administrācija nedarīja neko, lai piesavinātos un izsaimniekotos līdzekļus atgūtu.

Arī Rūpniecības kombināta strādnieku arodbiedrības vie-

Pārskats

par gaļas ieguvu rajona kolchozos laikā no 1957. g. 1. I līdz 1. IX.

Kolchozs	Ražota cūkgāļa uz 100 ha aramzemes cūti	Ražota visa veida gaļa uz 100 ha jām. zemes cūti
„Imanta”	17,7	14,4
„Traktorists”	14,4	12,8
„Spars”	11,4	6,3
„Brīvība”	10,4	8,8
„Latvijas strēlnieks”	10,2	11,8
„Sarkanā zvaigzne”	9,2	9,5
„Uzvara”	8,6	8,4
Ždanova v. n.	8,4	6,8
„Boļševiks”	8,3	6,1
„Grauds”	8,1	9,5
„Venta”	8,0	9,1
Raiņa v. n.	7,1	7,7
Leņina v. n.	7,1	6,8
„Cīņa”	6,9	7,7
„Kurzeme”	6,7	6,4
„Aktivists”	5,9	8,9
„Sarkanais karogs”	5,9	7,2
„Komunārs”	5,8	7,3
„Dzintars”	5,0	6,4
„Brīvais ceļš”	4,9	4,4
„Komunisma ceļš”	4,7	5,8
„Uzvaras karogs”	4,4	6,6
Mičurina v. n.	4,1	5,5
Kārļa Marksa v. n.	3,8	5,7
„Socialisma ceļš”	3,4	5,4
„Jaunā gārde”	3,3	6,0
„Proletariats”	3,2	3,5
Lisenko v. n.	3,0	4,7
„Abava”	3,0	3,8
„Kopdarbība”	2,8	2,9
„Padomju Latvija”	2,5	4,3
„Leņina ceļš”	1,9	5,6

Vasaras novietnē

Lauksaimniecības arteli „Cīņa”, salīdzinot ar pagājušo gadu, no katras govīs izslaukts par 166 litriem piena vairāk. Kolchozā daudz rūpējas par lopu ganišanu. Lai govīs ik dienas nebūtu jādzen vairākus kilometrus no pļavām uz kūti, slaucējas b. Jansone, Kreidere, Vichmane, Vanceviča un Zone tās atstāj pļavā arī naktīs. Govīm šeit iekārtots aplokš. Slaucējas nerēķina ar dažām neērtībām, kas rodas paliekot vasaras novietnē un iegūst vairāk piena.

K. Liņķis

Augsnes apstrādāšana rudenī

Lauksaimniecības kultūru ražošanas ceļā loma ir augsnes apstrādāšanai rudenī — rūgaines lobīšanai un aparšanai. Rūgaines lobīšana ir efektīvs līdzeklis nezāļu apkarošanā, bet rudens aršanas galvenais uzdevums ir radīt labvēlīgu gaisu un ādens režīmu augsnei, kas sekme barības vielu uzkrāšanos. Bez tam rudens aršana novērš grūtības ar darba spēku pavasarī un dod iespēju vasaras kultūras apsēt labākajos agrotehniskajos termiņos.

Republikas labākie kolhozi un padomju saimniecības pareizi novērtējuši visas priekšrocības, kādas ir rudens aršanai. Tie ik gadus jau rudenī sastrādā visus vasarāju laukus vai lielu daļu no tiem, un tāpēc iegūst augstas vasaras kultūru ražas. Tā dara Bauskas rajona Leņina vārdā nosauktajā kolchozā, Valmieras rajona Leņina vārdā nosauktajā kolchozā, Talsu rajona kolchozā „Uzvara”, Dobeles rajona arteli „Nākotne” un daudzos citos.

Lai gan agronomijas zinātne un kolchozu prakse pierādījuši, ka zemes aršana rudenī ir svarīgs līdzeklis lauksaimniecības kultūru ražības celšanai, daudzi kolhozi, padomju saimniecības un MTS gadu pēc gada neizpilda rudens aršanas plānu un rūgaines lobīšanu veic ļoti niecīgos apmēros.

Republikas mašīnu un traktoru stacijām, kolchoziem un padomju saimniecībām šogad ir visas iespējas rudenī aparat visus vasarāju laukus un melnās papuves. Tāpēc jau tagad, līdz ar ražas novākšanu, sēju un citiem darbiem jānorīko nepieciešamais traktoru skaits rudens aršanai, bet rūgaines lobīšanā jāizmanto visi lobītāji un šķiņķu eedās.

Ievērojot, kāpat tad, ja traktoru parks tiek izmantots augstāk, visu zemi ar traktoriem vien rudenī aparat nav iespējams, šajā darbā jāizmanto arī kolchozu zirgi. Tāpēc katrā laukkopības brigādē šim darbam jāizmanto vismaz 1—2 pāri zirgu ar arājiem — kolchozniekiem. Tiklīdz traktorus, zirgus un kolchozniekus vairs neizmanto citā darbā, jāpalielina rudens aršanā izmantoto mašīnu un zirgu skaits.

Katrā kolchozā jau tagad jā-

izraugās lauki, kur sēd cukurbietes, garšķiedras linus un kukurūzu, stādīs kartupeļus, lai traktoristi zinātu, kādai kultūrai augsne gatavojama un stingri ievērotu augsnes apstrādāšanas agrotehniku. Tam ir milzīga nozīme cīņā par augstu ražu. Par normālu rudens aršanas dziļumu uzskata: graudaugiem — 20—22 centimetrus, cukurbietēm un citām rašnām kultūrām — 25—27 centimetrus.

Taču pie tam jāievēro vairāki apstākļi. Republikas austrumu rajonos augsnes auglīgais (trūdzes) slānis ir 14—16 centimetrus biezis. Zem tā atrodas bālganais podzola slānis. Tas slīkti laiž cauri ādeni un gaisu, satur maz barības vielu un ir ar paaugstinātu skābes saturu. Ja podzolu arot izvērs augsnes virspusē un ievēro vasaras kļešus, linus vai aboliņu, tad šo kultūru raža kļūs samazināta. Tāpēc šādās augsnēs jāar amslāņa dziļuma, neizceļot virspusē podzolu.

Tomēr tas nenozīmē, ka aramslānim podzola augsnēs jāpaliek seklam. Ieteikts plaši praktizēt podzola augsnes aramslāņa padziļināšanu. Tāpēc, rudenī sagatavojot zemi rašnām kultūrām un graudaugiem (izņemot vasaras kļešus) esošajam aramslānim jāpārs 2—4 centimetri podzola. Padziļinot aramslāni, augsnei noteikti jāiestrādā kātsmēsli, bet skābajās augsnēs — kaļķi. Reize ar kātsmēsliem vai kūdras kompostiem ieteikts dot arī daļu minerālmēslu — fosforu un kalija mēslus.

Ievērojot, ka agra zemes aparšana rudenī ievērojami cēl ražību, vispirms jāstrādā lauki, kur paredzēts audzēt visvērtīgākās kultūras. Rūgaine jālobī tālīt pēc labības novākšanas. Tādēļ no tirumiem tālīt jānovāc salmi un nopļautā labība. Rūgaine jālobī ar vēršiem un šķiņķu lobītājiem, kā arī šķiņķu eedām līdz 5 centimetru dziļumā. 10—12 dienas pēc lobīšanas jāskāb rudens aršana.

Laikā veikt rudens aršanu — tāds ir republikas kolchozu, padomju saimniecību un MTS uzdevums. Tas nodrošinās augstu ražu nākamajā gadā.

P. Serbžinskis

Latvijas PSR Lauksaimniecības ministrijas Zemkopības pārvaldes galvenais agronoms

Vai jūs zināt, ka...

...šā gada pirmajā pusē mūsu republikā ražoti vairāk nekā 2 miljoni pāru ādas un apmēram 3 miljoni pāru gumijas apavu.

...līdz pat pēdējam laikam domāja, ka nav iespējams frezēt čugunu, ja griešanas ātrums pārsniedz 200 metrus minūtē. Nesen rīdzinieki no Gorkijas saņēma oriģinālu frezgalvu. Ar tās palīdzību frezēšanas ātrumu var palielināt līdz 600 metriem minūtē.

...1957. gada pirmajā pusē mūsu republikas kolhozi un padomju saimniecības no katrām 100 sivēnāmātēm ieguvuši par 42 procentiem vairāk sivēnu nekā tajā pašā laikā posmā pērn.

...Tagad mūsu republikas kolhoznieki saņem par izstrādes dienām caurmērā 48 procentus vairāk labības un gandrīz 80 procentus vairāk naudas nekā līdz 1955. gadam.

(LTA)

V. Kļava

Par matu no zaudējuma

(„Vulkans” — VEF 2:2)

Ar katru nākamo kārtu spēles republikas meistarībā f. t. b. kļūst spraigākas. Svētdien Kuldīgā daudzi kuldīdznieki noskatījās spēli starp Kuldīgas „Vulkana” un Rīgas VEF komandām.

Pirmais puslaiks sākas ar vulkaniešu uzbrukumiem, tomēr tie tiek likvidēti, pateicoties viesu aizsargu sekmīgai spēlei, kā arī vārtsarga veiksmei. Vairākus bīstamus sitienus izdara Kreisers un Katucāns, tomēr tie iet tieši garām vai pāri vārtiem. Visu laiku vulkanieši atrodas pārsvarā, tomēr Katucāns pat no 3 m attāluma nespēj gūt vārtus. Tāda aina atkārtojas visu pirmo puslaiku.

Otrais puslaiks sākas mazliet lēnākā tempā — liekas, ka abas komandas samierinājas ar neizšķirtu rezultātu, tādēļ arī spēle galvenokārt notiek laukuma vidū. Kad līdz spēles beigām vairs 15 minūtes pie „Vulkana” vārtiem izpilda stūra sitienu, kas beidzas ar vārtu guvumu. Ar

1:0 vadībā Rīgas VEF komanda. „Vulkana” spēlētājiem pēc vārtu zaudējuma cīņas spars vēl vairāk apsīkst un pēc nedaudz minūtēm tiek zaudēti otri vārti.

Līdz spēles beigām vairs tikai 4 minūtes, pie VEF vārtiem burzma un Veinbergs gūst pirmos vārtus. Rets no skatītājiem vairs cer, ka rezultāts tiks izlīdzināts, daudzi jau atstāj savas vietas un virzās uz izeju, jo līdz spēles beigām tikai 30 sekundes. Uz priekšu dodas arī „Vulkana” aizsargi un 5 sekundes pirms spēles beigām Blūms gūst izlīdzinājumu. Iegūts ļoti vērtīgs punkts!

Par komandas sniegumu nevaram nekā sliktā sacīt, tomēr uzbrucējiem jābūt attapīgākiem pretinieku vārtu priekšā, jāizmanto katrā iespēja sitienam pa vārtiem, sitiena brīdī jākoncentrējas, lai tiešām būtu rezultāti.

H. Freimanis,
komandas treneris

Ko redzēs sporta bazēs

Svētdien pulksten 15.30 BASB „Daugava” sporta namā Latvijas PSR II grupas meistarsacīkstēs basketbolā Kandavas zonas sacensības tiksies Talsu un Kuldīgas sieviešu un vīriešu komandas.

Pulksten 18 sāksies Latvijas PSR „B” grupas meistarsacīkšu volejbolā zonālās sacensības sievietēm, kurās piedalīsies Kandavas, Talsu, Ventspils, Tukuma un Kuldīgas rajona komandas.

Svētdien pulksten 11 volejbola sacensību turpinājums.

Pulksten 14 Kuldīgas-Skrundas šoseja notiks starprajonu draudzības sacensības riteņbraukšanā. Piedalīsies Tukuma, Kandavas, Saldus, Skrundas un Kuldīgas rajonu izlases komandas. Programā: vīriešiem 25, sievietēm 15 km šosejas brauciens. Sākums pulksten 18.30.

Pulksten 18 volejbola sacensību turpinājums.

„MIJUKI MARU”

slēpj pēdas

B. DROZDOVS

Februāra beigās japāņu laikrakstā „Mainici” parādījās sensacionāla ziņa. Grupa japāņu zvejnieku-repatriantu ar kuģa kapiteini Jamadzaki priekšgalā, kas pagājušā gada decembrī pēc amnestijas atgriezās no Padomju Savienības, griezās Japānas ārlietu ministrijā ar sūdzību par amerikāņu armiju. Zvejnieki paziņoja, ka amerikāņu izlūkošanas dienesta vadītāji pārkāpuši līgumu saistības un nav samaksājuši tiem apsolīto atlīdzību par amerikāņu spiegu pārsvešanu uz Sachalinu. Rezultātā šo zvejnieku ģimenes, kas bija zaudējušas gādniekus, ilgus gadus cieta nežēlīgu trūkumu un nabadzību.

Laikraksta „Mainici” ziņojums, kā arī citu japāņu preses orgānu analogiski ziņojumi ir ļoti pamācoši. Tie uzskatāmi parādā amerikāņu „draudzības” un „palīdzības” isto vērtību. Tie spilgti apgalso visu trokšņainās amerikāņu propagandas liekulību par to, ka Padomju Savienība it kā traucējot japāņu ledzīvotājus nodarboties, piemēram, ar Japānā tik svarīgo zvejniecību un ka padomju varas orgāni savos teritoriālajos ūdeņos it kā apturot pat neapbruģētus zvejniekus.

Japāņu zvejnieki tiešām cieš postu. Bet daudzu ciešanas ir amerikāņu izlūkošanas dienesta kaitīgās, graužošās darbības tiešs rezultāts. Izlūkošanas dienests ir tas, kas norēķinoties ar Japānas nacionālajām interesēm, izmantojot cilvēku smago materiālo stāvokli, ķeroties pie riebigām uzpirkšanas, šantažas un iebiedēšanas metodēm, mudina daudzus japāņu pilsoņus liet liktenīgo spiegošanas un noziegumu ceļu.

Zvans pie pulkveža Jenisejeva

Valsts drošības pulkvedis Jenisejevs noliecās pār galdu. Visu nakti pār pilsētu dunēja viesuļvētra. Tā dauzīja spēcīgiem triecieniem logus un svīpādama nesās projām. Tādēļ sevišķi mājīgs likās pulkveža nelielais kabinets ar pūstums nogrimušajiem tumšbrūnajiem sienu paneļiem, ar tie-

lu ovulu maigas gaismas plankumu, kas krita uz galda no galda lampas mēlnā abazura apakšas.

Kad vēja triecieni kļuva sevišķi stipri, pulkvedis uz brīdi atrāvās no papriem un, likās, kaut ko klausījās.

„Neganta nakts. Ka gan tur robežsargiem jūrā kuģot. Tādā laikā galdi tik vien pārsteigumus”, viņam šķita. Un Jenisejevs in-

Aiz robežas

Griekija. Afīnas. Padomju turisti apskata arhitektūras pieminekļus Akropolē.

27. augustā Indonezijas parlaments vienbalsīgi pieņēmis rezolūciju, kurā nosoda angļu agresiju Omanā. Rezolūcija aicina Indonezijas valdību pēc iespējas drīzāk kopā ar citām Azijas un Afrikas zemju valdībām gādāt, lai Anglija izbeigtu savu bruņoto intervenciju Omanā. Rezolūcija aicina visu zemju parlamentus rīkoties, lai panāktu angļu bruņotās intervencijas drīzāku izbeigšanu Omanā.

Malajas galvenais ministrs Abduls Rahmans 28. augustā paziņojis preses konferencē, ka neatkarīgā Malaja neļaus Anglijai izmantot Malajas teritoriju par bāzi kodolieroču karam.

Tālāk Abduls Rahmans paziņojis, ka Malaja nedomā pievienoties SEATO paktam.

Pēc ziņām no Svīnagaras (Džamu) un Kašmīras štata galvaspilsēta, pēc lietus gāzēm Dzelamas upe izgājusi no krastiem un applūdinājusi vairākas sādžas Kašmīras ielejā. Laukos gājusi bojā raža. Svīnagarā vairākas ielas ir zem ūdens. Aģentūra „United Press of India” atzīmē, ka šādi plūdi štātā nav pieredzēti pēdējo 50 gadu laikā.

stinktīvi uzmeta skatienu mēlnā bariņā sadrūzmējušamies telefona aparātiem, it kā no tiem gaidīdams kaut kādu pārsteigumu. Bet telefoni klusēja. Pulkvedis atkal ledzīlīnājis darbā.

Beidzot viņš piecēlās no galda, piegāja pie loga, atbīdīja sānus logu aizkarus. Saule vēl slēpās aiz sōpkām, bet apmākušajās debesīs jau peldēja silta zeltaina ritauma. Vējš norima. Reproduk-torā pie sienas Kremļa kuranti nosita Maskavas pūsnakti. Dienvidsachalinska pamodās.

Pēkšņi klusumu pārtrauca zvans. Jenisejevs nocēla tieši cīpilsē-tu telefona klausuli. No robežsar-gu karaspēka štāba ziņoja:

— Saņemta radiograma no sar-dzes kuterā „Bistrija”. Padomju te-ritoriālajos ūdeņos aizturēts japa-ņu zvejnieku šoneris „Mijuki-maru”. Šoneris turēja kursu uz Kor-sakova ostu. Uz tā borta atradās piecu cilvēku komanda un viens pasažieris. Pirmajā iztaujāšanā šo-nera kapiteinā Jamadzaki Kensejs izteicās, ka lerašanās nolūks pie padomju krastiem ir pasažiera sa-tikšanās ar padomju varas orgā-nu pārstāvjiem. Pasažieris, kas prasa šo satikšanos, lai nodotu no Chokkaido salas atvesto slepeno pasta sūtījumu. Šoneris nogādāts Korsakova ostā. Gaidām jūsu no-rādījumus.

Piecpadsmit minūtes vēlāk pie ēkas parādes durvīm, kurā novie-tota Sachalinas apgabala valsts drošības pārvalde, piebrauca ma-šīna. Kapteinis Sobonevs viegli uzskrēja pa trepēm.

— Ierados uz jūsu izsaukumu, biedri pulkvedi.

— Apšēdieties, Semjon Ivanovič. Šis dienas nakts mums uzdevusi miklu. Korsakova ostā ieradusies

Acs ir ļoti jūtīgs maņu or-gans, ar sarežģītu uzbūvi. Tā ātri saslimst dažādu kaitīgu apstākļu iedarbības rezultātā.

Mikrobi, no ārējās vides nokļūstot uz acs gļotādiņām, rada to iekaisumu — konjunktī-vitu. Mikrobi arī var nokļūt ar putekļiem vējinātā laikā, ar svešķermeņiem, kas ie-kļūst acī, kā arī pieskaroties acīm ar rokām, vienlaigā: ti-rām vai netīrām, jo uz ro-kām un sejas vienmēr atro-das vairāk vai mazāk mikro-bu. Tādēļ, pieskaroties acīm, vajadzības gadījumā vienmēr jālieto tīrs kabatas lakatiņš, marle vai vate.

Saslimušu acu gļotādiņas katrreiz atdala gļotainus vai strutainus atdalījumus, kas ir infekciozi — lipīgi. Pieskaroties ar rokām slimām acīm un pēc tam rokas nemazgājot, var in-ficēt savu veselo aci, kā arī pārējos ģimenes un kolek-tīva locekļus. Lietojot kopīgu dvieļi, gultas veļu un mazgā-jamos traukus, tāpat var pār-nest baciļus. Tādēļ pie acs gļotādiņas saslimšanas stingri jāievēro personīgā higiēna — pēc pieskaršanās acīm jāmaz-gā rokas, jālieto atsevišķs dvieļis, mutautiņš, mazgā-jamie trauki. Bērņus nevajaga guldināt slimu gultās.

Ja strādā apstākļos, kur draud svešķermeņa iekļūšana acīs, nepieciešams darba laikā valkāt īpašas aizsargbrilles, piemēram, virpotājiem.

Ja aci nokļuvis svešķerme-nis tas nekavējoties jāizņem. Uz acs gļotādiņas nokļuvušu svešķermeni gandrīz vienmēr var izņemt mājās apstākļos ar tīru kabatas lakatiņu vai vati. Ja svešķermenis nokļūst radzenē, to mājās apstākļos nevar izņemt, tādēļ jāgriežas pie ārsta. Katrs svešķermenis, kaut arī sīks, bojājot radzeni, pēc izdzīšanas atstāj rētiņu, kas pazemina redzes asumu. Šādi pazeminātu redzi nevar uzlabot ar brillju palīdzību, jo radzenes rēta kavē gaismas staru iekļūšanu acī. Ja radze-nē iekļuvušu svešķermeni ne-izņem, drīz ap to rodas ie-kaissums, kas var izplatīties dziļāk, acs var sastrutot. Ja

viesi no Chokkaido. Nekavējoties izbrauciet uz Korsakovu un kopā ar robežsargiem izdriet iepriek-šēju izmeklēšanu. Uzdevums — noskaidrot datus par patieso ie-rašanās nolūku ūdeņos. Pie-vēršiet uzmanību atzīmētiem momentiem komandas locekļu uz-vedībā un izdriet rūpīgi takela-žas un šonera apskati.

— Uzdevumu sapratu, biedri pulkvedi. Atļausiet izpildīt?

— Rikojieties. Vilciens uz Kor-sakovu aiziet pēc desmit mi-nūtēm. Biļete jums pasūtīta.

Desmit minūtes vēlāk kapteinis Sobonevs uzlēca uz alzejošā vil-ciena pēdējā vagona kāpšā. Kap-teiņim vajadzēja pirmajam stāties pie „Mijuki-maru” noslēpuma at-risināšanas.

Curi Chiaso bēg no policijas

Apmēram gadu pirms apraksti-tajiem notikumiem, 1948. gada siltā vasaras vakarā, japāņu Sa-poro pilsētas stacijā strauji ie-skrēja kāds cilvēks. Aizstādniejs garām kases lodziņam, neatzka-vēdamies viņš izdrāzās uz pēro-

aci iekļuvusi dzelzs šķemba un to neizņem, tā sarūs un rūsa izplatās dziļāk acs audos, beidzot radot aklumu. Tādēļ katrs svešķermenis un sevišķi, ja tas ir metālisks, no acs jāizņem.

Bērni var ievainot acis ar asiem priekšmetiem — šķērēm, spalvām, zīmuliem, dakšipām, adatām utt.

Acs ievainojuma gadījumā tūlīt jāgriežas pie ārsta, jo katra nokavēta stunda paslik-tina izveseļošanās rezultātus, reizēm pat acs jāizņem.

Mājsaimniecībā lieto veļas mazgāšanai silikātu līmī. No-skaidrots, ka tai ir sārmaina reakcija un tikai dažiem pi-lieniem iekļūstot acī, var ras-ties smagi apdegumi līdzīgi tiem, ko rada ziepjakmens šķīdums. Ja aci iekļuvušas ķī-miskas vielas — skābes, sārmī, acs tūlīt pamatīgi jāskalo ar ūdeni un pēc tam jāgriežas pie ārsta. Pēc ķīmiskiem ap-degumiem, sevišķi ar sēru-miem, var rasties smagi acs iekaisumi, apduļķošanas radze-ne, acs ābols var saaukt ar plakstu, kas izsauc acs funk-ciju traucējumus.

Strādājot pie elektriskās vai autogēnas metināšanas, obligāti jālieto aizsargbrilles, jo pretējā gadījumā volta lo-ka izstarojums rada radze-nes bojājumus.

Beidzot jāatgādina par sī-kiem radzenes nobrāzumiem, kas rodas sevišķi bieži lauk-saimniecībā un meža darbos nodarbinātajiem no zariem, skaidām, akotiem, pēc neliela dūriena aci ar salmu utt.

Ja radzene nobrāzta, rodas vienmēr stipra graušana, asa-rošana, bailes no gaismas. Ja nobrāzums nesadzīst, tad mi-nētās parādības neizzūd. Tas nozīmē, ka sācies nopietns radzenes iekaisums un draud acs sastrutošana, kas bieži beidzas ar aklumu.

Katrā gadījumā pēc neliela radzenes bojājuma, kad paš-sajūta neuzlabojas, nekavējo-ties jāgriežas pie ārsta, lai uzsāktu enerģisku ārstēšanu un tā pasargātu aci no aku-luma.

Arste V. Akere

na un, izgrūstīdams pasažierus, metās pakal aizējošam vilcienam. Piekārties rokturim, viņš ar vijīgu kāku kustību ievieda savu ķer-meni atvērtajā vagona durvīs. Curi Chiaso, tā saucis šo cilvēku, bēga no policijas. Tikal vagonā ar pūlēm atdabūjis elpu un bailīgi raudzīdamies apkārt, viņš maz-liet nomierinājās.

— Liekas, aizbēgu, — ar at-vieglojumu viņš nodomāja. — Kam gan man vajadzēja sasieties ar šiem nolādētajiem saīsu zābakiem. Nelielies, amerikānis, droši vien tos nospēris savā dāžā. Viņš jau, protams, izies sveikā no šā atga-dījuma. Bet mani tikko nesākera.

(Turpinājums sekos)

Redaktors A. Blūms

Sveitis, Herberts Jāņa d., dziv. Kuldīgā, Nākotnes ielā № 13, lero-šina laulības šķiršanu pret savu sievu Sveiti, Valiju Miķeļa m., dziv. Kuldīgā, Viljamsa ielā № 6—4. Lietu izskatīs Kuldīgas rajona tautas tiesa.